

til det —, men den ligger i Partiets Presse. De har jo i visse Egne af Landet næsten et Pressemonopol, som de misbruger paa den utroligste Maade til Forvrængning, Forvanskning eller Fortielse af alle Kendsgæringer, som er Partiet ubehagelige, i en Grad, som det vist aldrig er sket i noget Land. Jeg behøver slet ikke at nævne Eksempler derpaa her, men enhver, der læser Venstrepressens Blade, har været Vidne dertil. Det er naturligvis en Styrke en Tid; men det kan let slaas over i sin Modsætning, det vil jeg dog gøre opmærksom paa. Netop i det Øjeblik, da der begynder at gøre sig en indre Splittelse gældende, vil Faren let kunne blive meget stor; thi dette, at de nu skal slaas med Landmandsseparatister rundt omkring paa Vælgermøderne, Separatister, hvis Presse ikke generer sig for at drage Kendsgæringer frem, om hvilke der har været Dødstavshed i hele Venstrepressen eller i hvert Fald den overvejende Del af Venstrepressen, det bliver ikke saa behageligt for de Herrer; thi de kan ikke længere regne fuldt ud med den Uvidenhed, som de hidtil har kunnet regne med i Vælgerbefolkningen. Saa kan det være farligt Aar efter Aar systematisk at holde Befolkningen i Uvidenhed, thi saa kan det, der ellers vilde blive et Nederlag — og det kan jo komme for alle —, let blive til et Sammenbrud; og gaar der først Hul, ved man ikke, hvor stærkt Breen rives op. Jeg minder om, hvordan de krigsførende Stater under Krigen holdt Kendsgæringerne nede, fortav Sandheden og gik imod den, og hvordan den tyske Hærlædelse gennem 4 Aar holdt Befolkningen i fuldkommen Uvidenhed om alle Kendsgæringerne. Det gik dog i 4 Aar; men da først Tvivlen kom frem og Mistanken kom op om, at Kendsgæringerne var fortiet i 4 Aar, saa væltede hele Kolossen med eet Slag, den, som var bygget op paa systematisk Fortielse. De Herrer skal tage sig lidt i Agt; under saadanne Forhold kan et Nederlag blive til et Sammenbrud.

Hvis vi Socialdemokrater rent partiegoistisk, rent personligt partiegoistisk skulde ønske noget, ja, saa kunde vi — og jeg kan dør ganske slutte mig til, hvad vort Partis ærede Finanslovdorfer sagde i Fjor, tror jeg, det var —, saa kunde vi i og for sig ikke ønske at komme til Magten alt for tidligt under de nuværende Forhold herhjemme og hele Verden over. Det kan vi ingenlunde. Ser vi paa den Valgperiode, der forestaar, er ogsaa vor fremtidige Stilling gennem denne Regerings Politik i disse Aar og gennem hele den danske Situation

og Verdenssituationen blevet saaledes belastet, at det i og for sig ikke er noget, man gaar ind til med særlig Lyst. Fra 1925 til 1932 skal der afbetales godt $\frac{1}{4}$ Milliard paa de danske Statslaan, de indenlandske Statslaan, kun de danske, de indenlandske Statslaan — om et Øjeblik kommer jeg til Dollarslaanene. Det er ikke noget lysteligt Fremtidsperspektiv. I 1925, tror jeg, det er, skal de direkte Skattelove til Revision for visse væsentlige Paragraffers Vedkommende, og om Chokoladeskatten og Restaurationsskatten gælder noget lignende. 1925 er det ogsaa, at den sidste Rest af Huslejeloven udløber for Hovedstadens Vedkommende, hvad der vil betyde en Katastrofe, hvis den faar Lov til at udløbe, men hvorved en Regering, der kun har Flertal i dette Ting, men endnu ikke i det andet Ting, kan komme i en meget vanskelig Situation, fordi der ifølge Sagens Natur ikke vil være Tid til at rejse den Kamp mod Landstinget paa den Sag, som er nødvendig, idet der ikke er Tid til forfatningsmæssigt at fremskaffe et andet Landsting, hvilket ikke vil være umuligt for den Regering, der har forfatningsmæssig Tid til Raadighed. Der vilde ikke efter den nuværende Forfatning være nogen overordentlig Vanskelighed ved at faa et nyt Landsting. Men staar vi i 1925 med Love, som er udløbet, og som ikke kan fornyes, uden at det andet Ting giver sit Samtykke dertil, vil enhver let kunne se, hvilke overordentlige Vanskeligheder ikke mindst et Arbejderparti gaar ind til.

Skulde jeg rent personligt, partiegoistisk og personegoistisk sige, hvad der var det klogeste, vilde det utvivlsomt være dette, at man i denne Situation — for at bruge et Udtryk fra et andet Omraade, som sikkert mange af de ærede Medlemmer og navnlig Jyderne godt kender — spillede til Nolo og, naar vi havde vundet den, „*passede*“, indtil vi havde en rigtig solid Solo paa Haanden. Men Socialdemokratiet er ikke et Parti, der har sit Formaal i sig selv; det gælder hverken vort Parti eller vor Presse eller vore politisk ledende Personligheder. Socialdemokratiet er kun et Middel til et Formaaals Opnaaelse, til Socialismens Virkeliggørelse og Folkets stigende Lykke. Vi har altsaa et Ansvar og en Pligt overfor det Folk, hvis Flertal eventuelt gør os til Flertal eller gør os til Led i et Flertal, der kan regere; og derfor er det ogsaa ved Kongressen i Odense besluttet enstemmigt, at vi gaar ikke af Vejen, vi lader ikke det parlamentariske Ansvar ligge; vort Parti er rede til at drage Konsekvensen af en Valg-